

DIAGNOZA POTRZEB KULTURALNYCH MIESZKAŃCÓW GMINY GÓRZNO

przygotowane w ramach zadania pt. “Górzno / Nowe spojrzenie”
realizowanego przez Gminny Ośrodek Kultury w Górznie

Foto Daniel Pach

autor: Marcin Zalewski
Górzno 2020

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2020.

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	str. 3
PANDEMIA KORONAWIRUSA	str. 4
CEL DIAGNOZY	str. 6
GMINA GÓRZNO	str. 7
GMINNY OŚRODEK KULTURY W GÓRZNIE.....	str. 9
DIAGNOZA	
METODOLOGIA	str. 12
ZOOM	str. 14
MŁODSZA MŁODZIEŻ	str. 15
STARSZA MŁODZIEŻ	str. 16
MŁODE MATKI	str. 18
ANKIETA.....	str. 20
REKOMENDACJE	str. 39
MAPA GMINY	str. 43
PLAN GÓRZNA	str. 44

źródło zdjęcia ze strony tytułowej: www.kujawsko-pomorskie.pl

WSTĘP

Znany z opracowań aforyzm mówi, że jesteśmy jako gatunek ludzki zanurzeni w kulturze, która zewsząd nas otacza, wywiera ciśnienie, wciąga, czasem niesie, a czasem zabiera oddech. Porównanie ma swoją siłę. Mówi bowiem o kilku fundamentalnych cechach kultury: jest wszechobecna – oddychamy nią i odbieramy otoczenie przez jej filtr i nie sposób się z niej wynurzyć, można co najwyżej rzucić przelotne spojrzenie podczas niestabilnego wyskoku. Kultura jest jak woda, czasem mętna, czasem klarowna, ale zawsze wpływająca na optykę. Wreszcie – gasi pragnienie i daje życie.

To porównanie służy nakierowaniu spojrzenia na kulturę rozumianą jako coś, co nas otacza i jest wszechogarniającym splotem relacji. Marek Krajewski, najbardziej uznany współczesny badacz kultury i praktyk kulturalnych, pisze o kulturze jako „sposobie powiązania elementów konstytuujących daną zbiorowość” (Krajewski 2013). Wskazuje w ten sposób na to, jak splatają się ludzie, rzeczy, idee czy prawa ustanawiające kulturę w danym miejscu i czasie. To wartościowe ujęcie kładzie nacisk na to, jak swoimi codziennymi wyborami i postępowaniem wytwarzamy kulturę wokół siebie. Pozwala to także na rozszerzenie optyki i odejście od zawężającego ujęcia, które traktuje kulturę jako zbiór „muzyka-film-literatura-teatr”. Dlatego w niniejszej diagnozie pojawiają się dane i komentarze wkraczające w bardziej odległe od tego kwartetu tematy, takie jak czas wolny, rodzina czy transport.

Zadanie postawione przed autorem niniejszej diagnozy dotyczy przeprowadzenia badania i analizy potrzeb i potencjału dotyczących kultury oraz wyciągnięcia rekomendacji z rozmów i odpowiedzi udzielonych przez mieszkańców gminy Górzno. Instytucją zlecającą badanie jest Gminny Ośrodek Kultury w Górznie.

Na pierwszym planie są więc uczestnicy, współtwórcy kultury w regionie. Na drugi plan schodzi sama instytucja, która - w tym ujęciu - ma

być kluczowym, ale nie jedynym, elementem kształtującym życie kulturalne regionu.

Każde działania ze społecznością wymagają wcześniejszego poznania potrzeb i niedoborów oraz wysłuchania i uwzględnienia pomysłów mieszkańców i mieszkanki. Górznieński GOK dzięki wsparciu programu Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne 2020 Narodowego Centrum Kultury zaplanował samookreślenie swojej misji w lokalnym środowisku i wyznaczenie konkretnych kierunków działań. Istotnym elementem diagnozy miał być również kontakt z nowymi osobami, które dotychczas nie miały relacji z GOK.

Poniższa diagnoza składa się z kilku elementów. Niezmiernie istotne jest przedstawienie wyjątkowych okoliczności, w których badanie zostało przeprowadzone. Pandemia koronawirusa odcisnęła wielkie piętno na kulturze i życiu społecznym. Kolejno opisane zostaną cele diagnozy oraz opis gminy, uwarunkowań przestrzennych, ekonomicznych i instytucjonalnych. Właściwa część diagnozy składa się z prezentacji obranej metodologii oraz przedstawienia efektów badań. Ostatnim z punktów diagnozy są rekomendacje przygotowane na podstawie badań.

PANDEMIA KORONAWIRUSA

Pierwotna koncepcja badania została przygotowana na początku 2020 roku i zakładała zorganizowanie sześciu spotkań z mieszkańcami wsi: Miesiączkowo wraz z obszarem Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej, Zaborowo, Gołkowo, Szczutowo, Karw oraz dwa spotkania z mieszkańcami Górzna. Spotkania miały się odbywać niedaleko miejsca zamieszkania, w budynkach użyteczności publicznej i w formule „przy kawie i ciastku”. Miały mieć formę zogniskowanego wywiadu grupowego połączonego z warsztatem projektowym. Zebrania zostały zaplanowane pod względem potencjalnych uczestników (godziny spotkanie odpowiednie dla rolników,

młodych matek z dziećmi, seniorów) i miały łączyć rozmowę na temat stanu kultury i pracę projektową nad pomysłami małych inicjatyw lokalnych. Badanie od początku zakładało więc powiązanie z etapem drugim zadania realizowanego przez górznieński GOK - tworzeniem małych inicjatyw lokalnych.

Dnia 25 marca 2020 roku w związku z pandemią COVID-19 wprowadzono zakaz zgromadzeń powyżej dwóch osób oraz zakaz przemieszczania się. Obostrzenia epidemiologiczne wymusiły na organizatorach projektu „Górzno - nowe spojrzenie” rezygnację z wcześniej przyjętego planu badań i pierwszego etapu pracy nad inicjatywami lokalnymi. Na niekorzystną sytuację prawną nałożył się stan społecznego niepokoju, zagrożenia zdrowia, utraty miejsc pracy, jakości edukacji oraz radykalna zmiana ludzkich praktyk dnia codziennego. Zjawiska te zepchnęły dyskurs o kulturze, w tym kulturze lokalnej na trzeci plan i dodatkowo utrudniły inicjowanie rozmowy o jej stanie.

W związku ze stanem pandemii, po konsultacjach z lokalnymi liderami społecznymi ustalono, że badanie zostanie przeprowadzone w przestrzeni wirtualnej. Zostało ono podzielone na dwa formaty: ankietę on-line oraz substytut zaplanowanych spotkań, czyli rozmowy poprzez platformę cyfrową Zoom. Była to jedyna możliwość kontaktu w czasie rzeczywistym z mieszkańcami. Bezpośrednie budowanie relacji z mieszkańcami było jednym z punktów centralnych projektu i tylko platforma Zoom pozwalała na jego namiastkę. Nie było możliwości dotarcia do nowych grup społecznych z satysfakcjonującym przez prowadzących projekt zakresem.

Szczegółowy opis obranej metodologii znajduje się w dalszej części niniejszej diagnozy.

Zagrożenie epidemiologiczne i związana z nim sytuacja społeczna, polityczna i gospodarcza miała duży wpływ na powstającą diagnozę, możliwe, że będzie rzutować też na powstające inicjatywy lokalne. Czas

pokaże, czy wspólne doświadczenie „dystansu społecznego”, niepokoju i zalewu informacji zbuduje nowe formy wspólnotowości i bycia w kulturze, czy przeciwnie – wpłynie na rozpad więzi społecznych, anomie (Durkheim 2006) i ucieczkę w stronę konsumpcji.

Należy wskazać na aktywną postawę Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie w czasie pandemii. Instytucje kultury jako pierwsze zostały zamknięte dla uczestników i odbiorców. Brak bezpośredniego kontaktu i interakcji zaburzył większość planów i działań kulturalnych w skali krajowej, jak i lokalnej. Odwołane zostały spotkania, warsztaty, wydarzenia plenerowe. GOK w Górznie wdrożył intensywny program komunikowania się z lokalną społecznością przez media elektroniczne. Przygotowano performatywne czytanie poezji, prezentowano archiwa fotograficzne i wycinki prasowe z historii Górzna.

Administrator profilu społecznościowego Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie w czasie pandemii koronawirusa odnotował znaczny wzrost ruchu na stronie dzięki wzmożonej aktywności oraz globalnemu wzrostowi ruchu w internecie.

CEL DIAGNOZY

Jak pisze grantobiorca: celem naszego projektu jest redefinicja potrzeb kulturalnych mieszkańców miasta i gminy Górzno oraz włączenie ich w działania kulturalne Gminnego Ośrodka Kultury. Diagnoza poprzez swój scenariusz realizacji (spotkania badawcze połączone z pracą nad projektami) uruchamia proces zmiany i aktywizacji kulturowej mieszkańców. Zarazem posiada swoje cele szczegółowe, które przedstawione zostały poniżej. Cele posiadają komponent aktualny oraz komponent perspektywy na przyszłość.

- **Weryfikacja grup nieobecnych w życiu kulturalnym gminy.**
 - Dlaczego pewne grupy mieszkańców nie korzystają z oferty GOK

w Górznie? Jakie są potrzeby kulturowe grup nieobecnych wśród odbiorców GOK w Górznie?

- **Stworzenie profilu życia kulturalnego w gminie Górzno.**
 - Jaki jest społeczny obraz aktualnego życia kulturalnego w gminie Górzno? Jaki jest pomysł na rozwój i kierunek kultury w gminie?
- **Analiza potrzeb, niedoborów i pomysłów uczestników kultury**
 - Ocena satysfakcji z kultury w gminie. Propozycje działań aktywizujących mieszkańców.

GMINA GÓRZNO

Górzno położone jest w północno-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie brodnickim. Sąsiaduje (ok. 10 km do granic) z województwami mazowieckim i warmińsko-mazurskim. To siedziba gminy miejsko-wiejskiej, która znajduje się w obrębie Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego. Górzno szczyci się mianem jednego z najmniejszych miast w Polsce i jest miasteczkiem turystycznym. Gmina zaś należy do gmin rolniczych i jest częścią terenów należących do Zielonych Płuc Polski. Aktualnie w gminie Górzno mieszka 4372 mieszkańców (dane pochodzą z Urzędu Miasta i Gminy z dnia 9 grudnia 2019).

Pierwsze wzmianki o Górznie pochodzą już z 1239 roku. Górzno było wtedy własnością biskupów płockich i leżało w granicach ziemi dobrzyńskiej. Znajduje się tu zabytkowy kościół parafialny pod wezwaniem Podwyższenia Św. Krzyża. W rejestrze zabytków znajdują się dwa obiekty: górznieński kościół oraz zespół młyński Traczyska - Czarny Bryńsk. W 2019 roku utworzono również Gminną Ewidencję Zabytków, na której znajduje się 119 pozycji i są to w większości domy mieszkalne w Górznie.

Gmina posiada skomplikowaną historię pogranicza. Tuż obok Górzna w latach 1815 - 1920 przebiegała granica Cesarstw Rosyjskiego i Pruskiego. Marginalizowało to życie gospodarcze regionu, a anegdoty o przemyśle transgranicznym do dziś krążą wśród mieszkańców. Wpływy kulturowe odmiennych państw wpłynęły na rozwój edukacji, handlu, rodzajów rolnictwa czy układu własnościowego i prawnego. Odmienna kultura, krajobraz, a nawet gwara są widocznym do dziś dziedzictwem gminy Górzno. Także przynależność kościelna odróżniała ją od należącego do diecezji chełmińskiej centrum regionu - Brodnicy.

Jak piszą koordynatorzy projektu: sama gmina historycznie była podzielona pomiędzy zabory: rosyjski i pruski i jest podzielona dziś pomiędzy dwie parafie, co powoduje wiele nieporozumień i konfliktów „kulturowych” do dziś. Dlatego wszelkie działania kulturalne obejmujące gminę jako całość są nie lada wyzwaniem, ale także pozwalają na inny rodzaj dialogu, daleki od historycznych, ekonomicznych i politycznych sporów. Budują za to wspólną płaszczyznę przeżyć.

Roczny budżet gminy Górzno wynosi niespełna 20 milionów złotych. Należy więc do jednego z najniższych w regionie.

W gminie Górzno działa 15 organizacji pozarządowych, z czego 6 to fundacje. Spośród tradycyjnych form samoorganizacji wymienić należy 5 Kół Gospodyń Wiejskich, z których cztery powstały z uruchomionych w 2018 roku środków Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnej. Roczny budżet przeznaczany na realizację działań NGO to około 18 tys. zł.

Cała kwota zaplanowana na kulturę w 2020 roku to 1.263 tys. zł. W tej puli znajdują się koszty utrzymania i remontów świetlic wiejskich, działalność jednoetatowej biblioteki gminnej oraz środki zarezerwowane na remont GOK w Górznie.

Sam remont jest jednym z kluczowych elementów Strategii rozwoju Miasta i Gminy Górzno na lata 2016-2022 i Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Górzno na lata 2016-2023, a modernizacja budynku GOK jest powiązana z rewitalizacją przestrzeni samego rynku. Ponadto samorząd planuje utworzenie dodatkowego miejsca przeznaczonego na działalność aktywizacyjno – kulturalną w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Górznie.

Dotacja przeznaczona na funkcjonowanie GOK w Górznie na 2020 rok wynosi 225.531 złotych, co pozwala na zatrudnienie w położonej przy górznieńskim rynku placówce łącznie 3 osób.

GMINNY OŚRODEK KULTURY W GÓRZNIE

GOK w Górznie działa w gminie miejsko-wiejskiej liczącej nieco ponad 4 tys. mieszkańców. W promieniu 15 km nie ma innego ośrodka kultury, więc często zasięg działań ośrodka kultury jest większy. Na terenie gminy leżą 3 szkoły podstawowe oraz kameralne Liceum Katolickie. Do wszystkich szkół uczniowie są dowożeni codziennie busami szkolnymi. Starsi uczniowie kontynuują naukę w Brodnicy lub poza najbliższym regionem.

GOK zatrudnia 3 pracowników, w tym tylko 1,5 etatu to animatorzy kultury (1/2 etatu więcej od stycznia 2020 r.).

GOK posiada salę widowiskową, która jest używana jako miejsce zebrań, spotkań, wystaw, projekcji filmowych, koncertów oraz 2 niewielkie salki warsztatowe na piętrze.

W GOK spotykają się: seniorzy z Klubu Seniora "Radosna Jesień", tenisiści stołowi oraz okazjonalnie brydżyści i przedstawiciele różnych organizacji społecznych (pszczelarze, wędkarze, rady sołeckie, koła gospodyń wiejskich). Zajęcia w GOK odbywają się po południu i powstały, jako wypadkowa różnych warsztatów artystycznych, potrzeb zgłaszanych

przez rodziców i dzieci oraz dyspozycyjności artystów mieszkających w okolicy. Obecnie mają miejsce indywidualne lekcje gry na pianinie.

Inne zajęcia odbywają się wedle zgłaszanych potrzeb, np. zajęcia kulinarne, rękodzielnicze, warsztaty teatralne, wystawy malarstwa, grafiki, ceramiki, wystawy historyczne, spotkania z ciekawymi osobami, międzypokoleniowe spektakle, pogadanki, wykłady, prezentacje twórczości mieszkańców gminy.

Co roku odbywają się tematyczne ferie zimowe oraz wakacje letnie. Odbywają się także warsztaty teatralne. Niewątpliwie duże znaczenie ma współpraca z animatorami kultury z zewnątrz oraz ze studentami, w tym także z zagranicy (program PROJEKTOR – Wolontariat studencki, Organizacja AIESEC).

GOK opiera swoją działalność na trzech filarach: 1) JESTEM TUTAJ – wychodzenie naprzeciw potrzebom mieszkańców, realizowanie ich aspiracji twórczych (powstała w ten sposób wystawa prac plastycznych jednej z mieszkanek gminy, której prace znalazły się w zbiorach Muzeum Etnograficznego w Toruniu), 2) WSPÓŁPRACUJĘ I WSPÓŁTWORZĘ - mieszkańcy mogą przyjść ze swoim pomysłem i go zrealizować (np. międzypokoleniowe warsztaty kulinarne i wspólne gotowanie), 3) BUDUJĘ - szukanie nowych form wyrazu, opowiadania, przekazywania historii. Ta interaktywna forma działania GOK pozwala na czerpanie z różnych zasobów środowiska lokalnego.

Od 2014 r. cyklicznie odbywają się „wJANki w Górznie” - rodzinny festyn świętojański, który gromadzi i promuje lokalnych rzemieślników i wytwórców.

Od 2013 r. GOK realizuje „Lato w teatrze”. Dwie pierwsze edycje odbyły się we współpracy z Fundacją Win-Win, która projekt przywiozła do Górzna i pokazała idee i metody pracy. Dzięki tej współpracy powstały cztery kolejne edycje. W latach 2017-2018 dwukrotnie realizowano

we współpracy z Fundacją Drama Way projekty międzypokoleniowe pt. „ARTGeneracje”.

W dwóch ostatnich latach powstały we współpracy z Kołami Gospodyń Wiejskich projekty: kulinarna „Etnokuchnia/Poszukiwania” oraz rękodzielnicze „EtnoSpotkania” dofinansowane z programu EtnoPolska.

Oba projekty pokazują, jak wiele sił, chęci i pomysłów drzemie wśród gospodyń i jak takie działanie wpisuje się w rozwój ośrodka, małej ojczyzny oraz pozwala na zakorzenienie się w miejscu.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2015 roku w wydarzeniach organizowanych przez GOK w Górznie udział wzięło 3500 uczestników. Z tego najwięcej osób uczestniczyło w wykładach i spotkaniach (830 osób), imprezach turystycznych i sportowo–rekreacyjnych (620 osób) i wystawach (450 osób).

W roku 2019 łączna ilość uczestników spadła do 2910 osób. Poniżej podane zostały kategorie wydarzeń kulturalnych i liczba uczestników w 2019 roku.

- seanse filmowe – 257 uczestników;
- wystawy - 585 uczestników;
- festiwale i przeglądy artystyczne - 70 uczestników;
- koncerty - 305 uczestników;
- prelekcje, wykłady, spotkania - 670 uczestników;
- imprezy turystyczne i sportowo–rekreacyjne - 670 uczestników;
- pokazy teatralne - 675 uczestników;
- warsztaty – 185 uczestników.

DIAGNOZA

METODOLOGIA

Wybór metod pozyskania informacji od mieszkańców gminy Górzno został ograniczony opisaną powyżej pandemią koronawirusa, wynikających z niej ograniczeń w przemieszczaniu się i zakazu zgromadzeń. Zarazem wytyczne organizatorów zadania mówiły o skoncentrowaniu się na badaniach jakościowych o ujęciu antropologicznym. Tego typu badania opierają się na bezpośrednim kontakcie z respondentem i tworzeniu przez badanego narracji w wywiadzie pogłębionym i grupowym oraz obserwacji uczestniczącej - dwóch klasycznych metodach badawczych.

Z powodu niemożności wdrożenia wcześniejszego założenia zaproszono mieszkańców do spotkań w ich miejscowościach poprzez przygotowanie grup fokusowych za pomocą aplikacji Zoom - narzędzia do wieloosobowych wideokonferencji.

Zmianie uległo kryterium doboru respondentów - zamiast kluczowego warunku przestrzennego (miejsce zamieszkania) kluczowy stał się wiek oraz fakt bycia rodzicem.

Przeprowadzono trzy spotkania tego typu, które trwały od 1,5 do 2 godzin i wzięło w nich udział 15 osób oraz organizatorzy projektu.

Scenariusz spotkań zakładał kilka pytań otwartych dotyczących stanu kultury, potrzeb i niedoborów. Ostatnia część została poświęcona omówieniu pomysłów i dyskusji nad wstępnymi pomysłami na inicjatywy lokalne, które mogą stanowić drugą część projektu.

Spotkania odbyły się z dwoma grupami młodzieży (grupa młodsza w wieku 14 – 15 lat i grupa starsza w wieku 17 – 19 lat) oraz z grupą młodych matek. Respondenci zostali wybrani dzięki kontaktom ekipy GOK

w Górznie oraz efektowi kuli śniegowej - zaproszone do spotkania osoby zaprosiły swoich znajomych. Niemniej wszyscy przedstawiciele młodzieży byli związani doświadczeniami z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Górznie i prowadzonymi przezeń działaniami. Wyróżniała się tutaj grupa młodych matek, których kontakt z dotychczasową działalnością GOK był co najwyżej incydentalny.

W rozmowie przez komunikator Zoom pojawiły się znaczące przeszkody, które zwykle nie występują w rozmowie bezpośredniej. Uczestnicy mieli problemy z łączem internetowym. Jakość dźwięku zmuszała, by na raz mówiła jedna osoba i wymagane były przerwy w wypowiedziach, co nie sprzyjało płynności rozmowy. Dystans spowodowany wirtualnością rozmowy bez wątpienia negatywnie wpłynął na zaangażowanie rozmówców w temat dyskusji oraz na pogłębienie ich wypowiedzi. Ta metoda wykluczyła też bardzo wielu potencjalnych mieszkańców gminy Górzno, którzy nie mają możliwości technicznych, doświadczenia i śmiałości, by korzystać z zaproponowanych metod badawczych. Omówienie spotkań znajduje się w podrozdziale poniżej.

W związku z powyższymi trudnościami oraz relatywnie niewielką grupą badawczą podjęta została decyzja o zastosowaniu drugiego narzędzia badawczego. Wybrano anonimową, ogólnodostępną ankietę umieszczoną w usłudze Google Form. Formularz składał się z metryczki (płeć, wiek, miejscowość zamieszkania), jednego pytania zamkniętego, trzech pytań wielokrotnego wyboru oraz jedenastu pytań otwartych. Promocja ankiety odbyła się za pomocą mediów społecznościowych oraz dzięki kontaktom bezpośrednim ekipy GOK w Górznie. W przeciągu ponad dwóch tygodni (6 – 21 kwietnia 2020 r.) ankietę wypełniły pięćdziesiąt dwie osoby. Stanowi to około 1,3 procenta zameldowanych mieszkańców gminy Górzno.

Pytania i odpowiedzi zostały umieszczone w podrozdziale poniżej. Wyniki są przedstawione w formie diagramów kołowych i słupkowych oraz tzw. chmury haseł. Jest to agregat grupujący odpowiedzi i pokazujący częstotliwość ich występowania za pomocą wielkości. Im częściej jakieś

słowo pojawiało się w wypowiedziach respondentów, tym jest większe. Z powodu anglojęzycznej wersji generatora, chmury haseł pozbawione są polskich znaków.

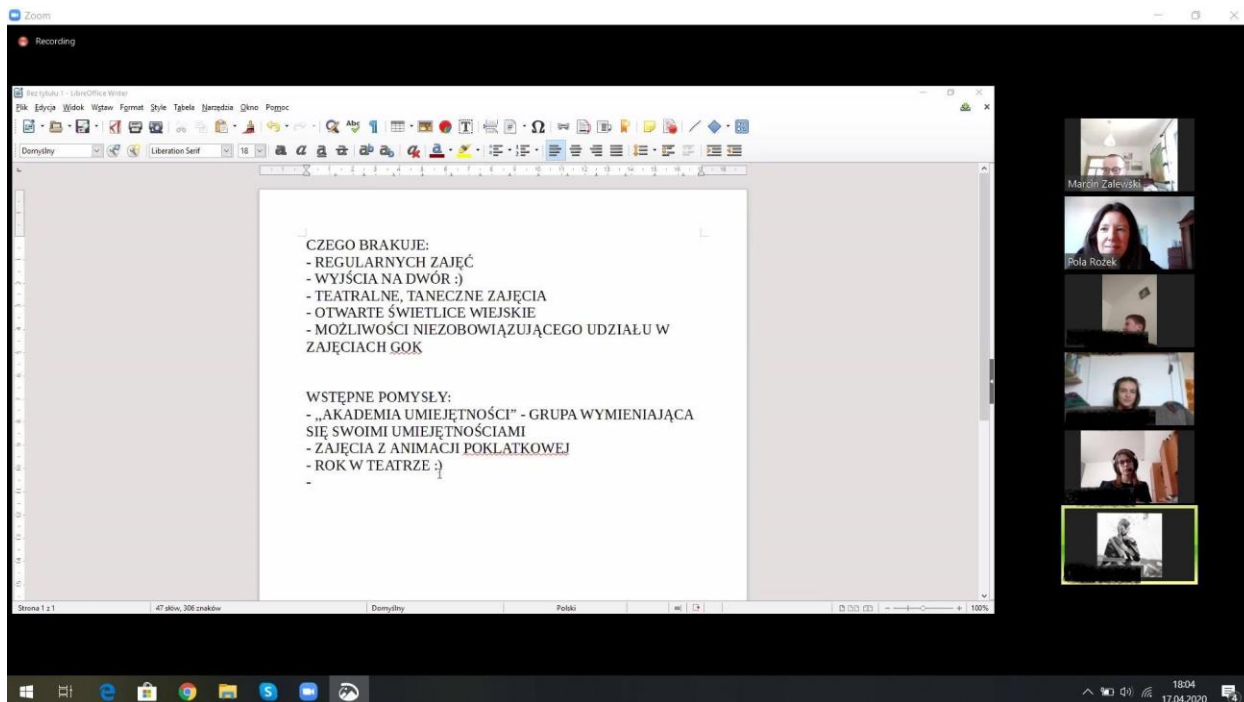
ZOOM

W ramach diagnozy odbyły się trzy spotkania z młodymi matkami (posiadającymi dzieci w wieku od około roku do 9 lat), młodzieżą z ostatnich klas szkoły podstawowej i młodzieżą ze szkół średnich.

Na wstępie spotkania biorący udział w spotkaniu koordynatorzy projektu badawczego przedstawiali się i w skrócie omawiali założenia zadania realizowanego przez Gminny Ośrodek Kultury w Górznie. Następnie rozmawialiśmy według luźnego scenariusza: o korzystaniu z kultury w czasie pandemii i izolacji, najważniejszych miejscach dla kultury i wydarzeniach w gminie Górzno, potrzebach i niedoborach lokalnego życia kulturalnego oraz na o pomysłach na lokalną inicjatywę kulturalną.

MŁODSZA MŁODZIEŻ

W spotkaniu zorganizowanym 17 kwietnia 2020 r. o godz. 17-tej wzięło udział 8 osób (w tym dwójka organizatorów), z czego jedna miała znaczne problemy techniczne.

Na pytanie o aktywność kulturalną w czasach pandemii COVID-19 uczestnicy wskazali głównie na rozmowy z przyjaciółmi czy wirtualne oprowadzania i prezentacje muzealne w ramach zbiorów harcerskich. Uczestnicy podkreślali duże obciążenie nauką. Respondenci mówili o ważnych miejscach, instytucjach i wydarzeniach kulturalnych - zajęciach teatralnych w Brodnicy, aktywnościach harcerskich, wycieczkach szkolnych i rodzinnych, a także takich miejscach jak: „**niestety szkoła**”, boiska, plaża i tzw. Kopiec w Górznie. Wymieniony zostało również fundamentalny projekt prowadzony przez Gminny Ośrodek Kultury w Górznie - Lato w teatrze.

W rozmowie o potrzebach i brakach mocno wybrzmiewała kwestia dojazdów autobusami czy z rodzicami, które są niezbędne, by wziąć udział w zajęciach czy zbiórce. Uczestnicy mówili, że **„fajnie jak są goście”**, czyli osoby z zewnątrz, od których można czegoś się nauczyć lub poznać. Jedna z osób opowiadała, że **„fajnie, jakby świetlice wiejskie były otwarte i był do nich dostęp”**. Padły także stwierdzenia, że **„nie ma konkretnej oferty i każdy boi się wychylić”**. Było to nawiązanie do jednego z pomysłów na inicjatywę lokalną – **„akademii umiejętności wszelakich”**, gdzie uczestnicy prezentują i uczą się wzajemnie o swoich pasjach i zdolnościach. **„Dużo ludzi nie chce się otworzyć”**.

Dlatego też zwrócono uwagę na potrzebę całorocznego dostępu do różnych zajęć bez potrzeby sztywnych zapisów. Inne pomysły na wydarzenia dotyczyły tworzenia kostiumów i scenografii, tańca i koncepcji lokalnego escape room.

STARSZA MŁODZIEŻ

The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main window displays a presentation slide with the following text:

- pomysły inicjatyw:
 - wystawa (znany malarz/malarka :))
 - warsztaty montazu wideo
 - warsztaty survivalu
 - sesje RPG z mistrzem gry
 - kwestia depresji u młodzieży i trudności komunikacyjnych
 - spektakl
- cechy inicjatywy:
 - interaktywność - dyskusyjność
 - różne pokolenia uczestników
 - relacje z rodzicami
- trudności:
 - pokoleniowa przepaść komunikacyjna
 - niezrozumienie przez dorosłych
 - brak oferty dla starszej młodzieży/dorosłych

On the right side, there is a vertical grid of participant video feeds. The top feed is labeled 'Marcin Zalewski'. Below it are feeds for 'Pola Rożek', 'Krzysztof', and several others. At the bottom of the grid, a feed is highlighted with a green border.

The Zoom toolbar at the bottom includes icons for Mute, Stop Video, Invite, Participants (7), Share Screen, Chat, Record, Reactions, and a red 'Leave Meeting' button.

Spotkanie odbyło się 27 marca 2020 r. od godz. 18-tej i poza młodzieżą brało w niej udział 4 organizatorów.

Dla 4 młodych osób uczących się w Brodnicy i Tucholi sytuacja wideokonferencji była bardzo naturalna - od dwóch tygodni pracowali w ten sposób w szkole.

Uczestnicy mówili o swoim bardzo intensywnym byciu on-line w czasie pandemii - zdalnej szkole, spotkaniach z przyjaciółmi, a nawet zdalnymi wycieczkami. Mimo to silnie wyrażona została tęsknota za bliskością ze znajomymi oraz wyjściami do ulubionych miejsc. Wśród powyższych znalazły się plaże w Górznie i Brodnicy, plac zabaw w Gołkowie, Brodnicki Dom Kultury.

Wszystkie osoby uczą się zamiejscowo, więc mówiły o ciągłych dojazdach i byciu w drodze pomiędzy domem, a szkołą. Spośród istotnych wydarzeń wszyscy - jako wychowankowie tego projektu - wskazywali na „Lato w Teatrze”, a także wyrastającą z tego cyklicznego projektu - „Karuzelę teatralną”.

Istotne miejsce na mapie wydarzeń kulturalnych posiada impreza plenerowa powiązana z obchodami nocy świętojańskiej, czyli „wJANki”.

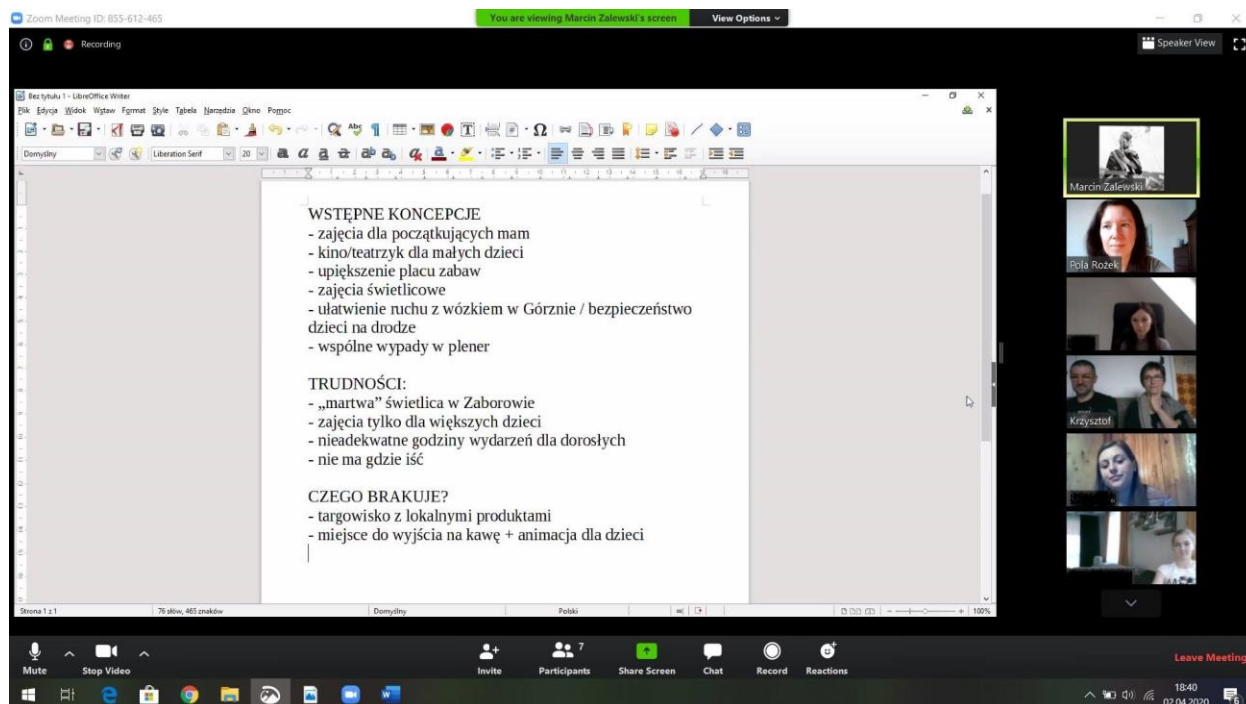
Uczestnicy wykazali się dużą świadomością społeczną w analizie potrzeb lokalnej młodzieży. Mówili o potrzebie **„zjednoczenia pokoleniowego”** i transmisji wiedzy od starszych mieszkańców.

Ważne było także stwierdzenie o problemie samobójstw młodych osób w Polsce i potencjale rozmowy osób starszych z młodzieżą w celu przeciwdziałania temu procesowi. Z drugiej strony trafnie odczytywali trudności komunikacji międzypokoleniowej, przepaść umiejętności wykorzystania technologii czy wadliwą komunikację rodzinną w domach. Ich diagnoza dobrej inicjatywy lokalnej oparta była o interakcję, dyskusję i

udział różnych pokoleń. Zarazem padło stwierdzenie, że „**nie muszą robić czegoś dla innych, tylko dla siebie**”.

Wśród pomysłów dyskutowano m. in. o powołaniu Dyskusyjnego Klubu Filmowego wraz z warsztatami filmowymi, grupie zajmującej się grami RPG i rodzaju psychoedukacyjnego wypadu survivalowego.

MŁODE MATKI

W spotkaniu zaplanowanym 2 kwietnia 2020 r. o godz. 17.30 udział wzięły 4 kobiety z Górzna i Zaborowa, w tym dwie korzystały z jednego łącza internetowego. Na Zoomie zalogowanych była również 4 organizatorów.

Kobiety mówiły, że wiele dla nich się nie zmieniło z racji koronawirusa, ponieważ i tak w bardzo ograniczonym zakresie korzystały z oferty kulturalnej w okolicy. Jako aktywności w czasie izolacji mówiły o filmach, czytaniu bajek, zabawie dzieci na podwórku. Wskazywały też

na tęsknotę za kontaktami międzyludzkimi. Jako ważne wydarzenia kulturalne wskazywały zrealizowaną w 2019 roku „Karuzelę teatralną”.

Szeroko zostały omówione potrzeby i niedobory w sferze kultury czy dostępności przestrzennej. Najważniejszym postulatem było ułatwienie dostępu i stworzenie warunków do uczestnictwa w kulturze dla rodziców z dziećmi.

Pojawiły się także wypowiedzi o przestrzeni i dotyczyły całości urbanistyki Górzna i okolicznych miejscowości. Jedna z matek stwierdziła, że dopiero po otwarciu sklepu Dino pojawiło się miejsce, gdzie można bezkolizyjnie wybrać się z wózkiem dziecięcym.

„Już nie o dzieci chodzi, tylko o nas” - tak jedna z kobiet wskazywała na potrzeby dorosłych, którzy potrzebują oferty przygotowanej tak dla nich, jak i dzieci będących pod ich opieką.

Wskazywano na nieprzyjazną przestrzeń GOK, a także brak jakiegokolwiek przestrzeni bezpiecznej dla dzieci, godziny wydarzeń niedopasowane dla osób pracujących czy nawet trudności w przemieszczaniu się z wózkiem oraz zły stan placów zabaw. Ważne miejsca dla rozmówczyń to, poza placami zabaw, świetlice wiejskie czy park. Jedna z kobiet podawała także ważne dla siebie lokalizacje w regionie: Wioskę Mydlarską we Fiałkach, muzeum w Jeleniu czy klub malucha i park linowy w Lidzbarku.

Wśród odpowiedzi na pytanie o potencjalne inicjatywy powracała kwestia cykliczności spotkań oraz dostosowania miejsca do potrzeb małych dzieci. Padały także hasła o teatrzyku dla dzieci i zajęciach plastycznych.

Po spotkaniu nawiązany został kontakt pomiędzy dwoma kobietami, które zaplanowały wspólną pracę nad inicjatywą lokalną.

ANKIETA

W podrozdziale przedstawione zostały wyniki ankiety. Każda z odpowiedzi została krótko omówiona. Ankieta była udostępniona on-line na stronach instytucji samorządowych gminy Górzno. Można było uzupełnić ją od 6 do 21 kwietnia 2020 r.

Ankieta była poprzedzona poniżej zacytowanym wprowadzeniem.

Zapraszamy Państwa do poświęcenia 10 - 15 minut, by wypowiedzieć się o stanie kultury w naszej gminie. Chcemy poznać Państwa opinie na temat kultury w Górznie, na temat dotychczasowej działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie, na temat Waszej aktywności, Waszych kulturalnych preferencji.

W ostatniej części zapraszamy do podzielenia się z nami swoimi pomysłami na działania kulturalne. Całość ankiety pozwoli na stworzenie obrazu kultury w Górznie na dziś, jak również obrazu na przyszłość, zarówno w bliższej jak i dalszej perspektywie.

W połowie roku ogłoszony zostanie nabór wniosków na lokalne inicjatywy związane z kulturą w gminie Górzno. Już teraz zapraszamy do udziału.

Mieliśmy zaplanowane z Państwem wiele spotkań, niestety stan epidemii zmusił nas do zastosowania innych metod konsultacyjnych, stąd ta ankieta.

Projekt jest dofinansowany ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne 2020.

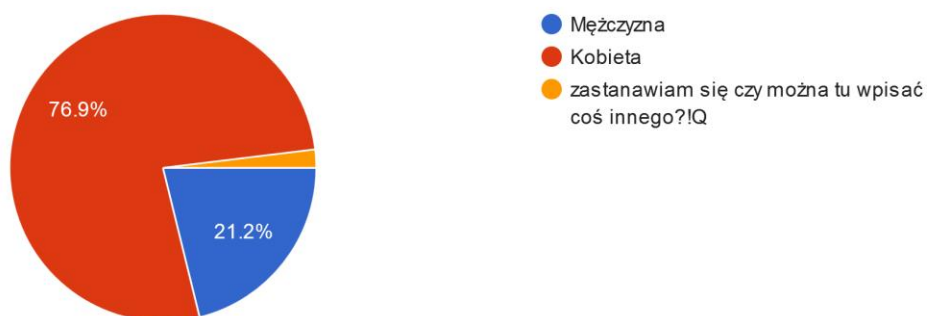
Krzysztof Magdziak, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie

1. Płeć.

Płeć

52 responses

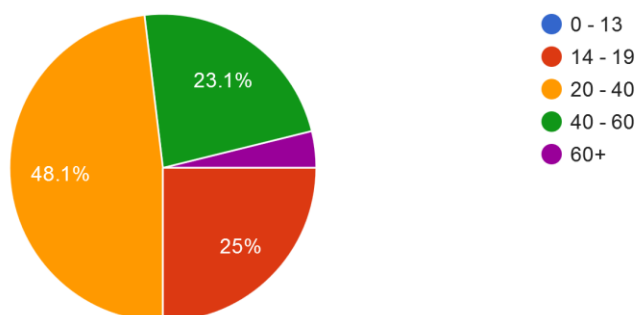
Wśród respondentów znalazło się 40 kobiet i 11 mężczyzn. Jedna osoba wykorzystała możliwość wpisania własnej opcji.

Odpowiedzi mogą wskazywać na łatwiejsze dotarcie pracowników Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie do kobiet w kwestiach kultury i ich większe zainteresowanie sprawami dostępu do kultury.

2. Wiek.

Wiek

52 responses

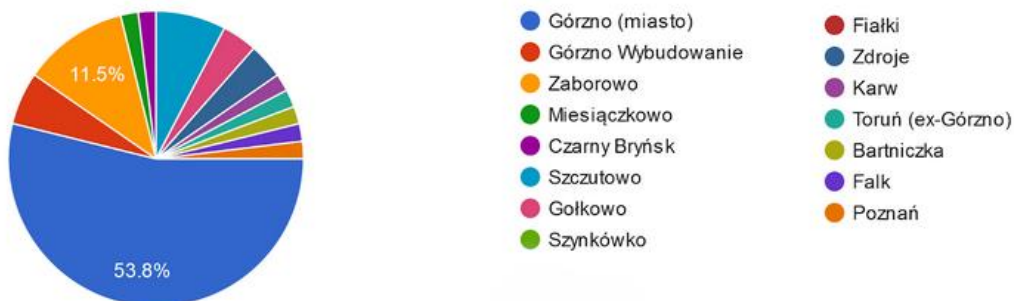
Wśród respondentów zabrakło osób poniżej 13 roku życia. Formularz wypełniła 1 osoba w wieku 14 - 19 lat, 25 osób w wieku 20 - 40 lat, 12 osób w wieku 40 - 60 lat i 2 osoby w wieku powyżej 60 lat.

Rozkład danych wskazuje na duże zainteresowanie ankietą wśród osób dorosłych w wieku produkcyjnym. W ankiecie wzięło udział relatywnie niewiele osób, które są dotychczasowymi beneficjentami większości wydarzeń kulturalnych w gminie Górzno, czyli dzieci i seniorów. Także aktywność młodzieży nie jest duża, choć została zrekompensowana udziałem jej przedstawicieli w spotkaniach na ZOOM. W ankiecie wzięło udział jedynie dwóch seniorów i ich głos niemal nie jest reprezentowany w niniejszej diagnozie.

Podsumowując rozkład wiekowy, dalsze odpowiedzi reprezentują przede wszystkim osoby dorosłe i wchodzące w dorosłość.

3. Miejsce zamieszkania.

Miejsce zamieszkania
52 responses

W pytaniu dotyczącym miejsca zamieszkania wymienione zostały wszystkie miejscowości sołeckie w gminie Górzno. Formularz pozwalał na dodawanie swoich odpowiedzi i kilku respondentów skorzystało z tej możliwości.

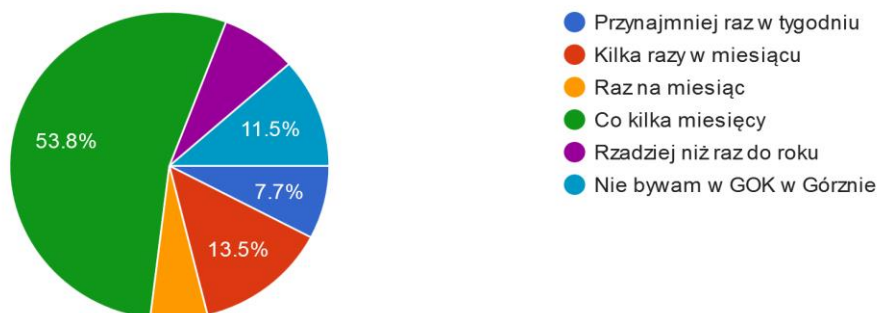
Ponad połowa respondentów - 28 osób - zamieszkuje miasto Górzno, a 3 Wybudowania wokół Górzna. Z Zaborowa pochodzi 6 osób, ze Szczutowa - 4 osoby, z Gołkowa i Zdrojów - po dwie osoby. Z reszty miejscowości wymienionych w diagramie zamieszkuje po jednej osobie.

Dodane zostały odpowiedzi: Falk, Toruń (ex-Górzno), Bartniczka i Poznań. Z tej listy trzy ostatnie miejscowości nie leżą w gminie Górzno. Bartniczka to wieś gminna sąsiadująca z gminą Górzno, a Poznań i Toruń to duże ośrodki miejskie przynoszące inne doświadczenia i praktyki z pola kultury. Rozkład odpowiedzi wskazuje na najłatwiejszy dostęp do ankiety przez mieszkańców Górzna.

4. Jak często odwiedzasz Gminny Ośrodek Kultury w Górznie?

Jak często odwiedzasz Gminny Ośrodek Kultury w Górznie?

52 responses

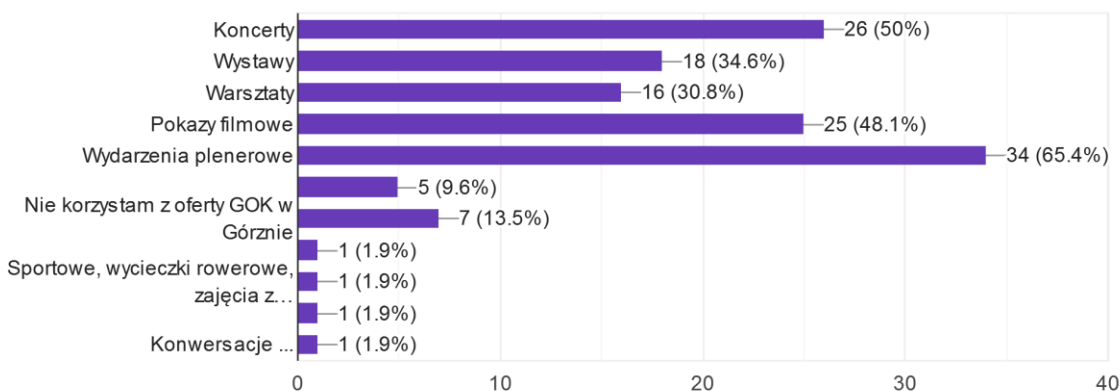
Kolejnym blokiem ankiety była seria pytań dotycząca Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie. W pytaniu o częstotliwość odwiedzin (niekoniecznie uczestnictwa w warsztatach i innych wydarzeniach) w GOK ponad połowa osób spośród ankietowanych (28 respondentów) odpowiedziała, że bywa tam co kilka miesięcy. Wśród odpowiadających przynajmniej raz w tygodniu są tam 4 osoby, 7 osób jest kilka razy w miesiącu, a 3 osoby raz na miesiąc. Rzadziej niż raz do roku GOK w Górznie odwiedzają 4 osoby, a 6 osób nie bywa w tym miejscu.

Odpowiedzi wskazują, że większa część respondentów ma incydentalny kontakt z tą samorządową instytucją kultury.

5. Z jakiej oferty Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie korzystasz?

Z jakiej oferty GOK Górzno korzystasz?

52 responses

Powyższy diagram słupkowy pokazuje dotychczasowy udział w ofercie GOK w Górznie. Pytanie posiadało możliwość wielokrotnej odpowiedzi oraz dopisywania kolejnych opcji. Jednoznacznie największym zainteresowaniem, co wielokrotnie przekłada się na frekwencję, są imprezy plenerowe w przestrzeni Górzna (36 odpowiedzi). Dużo osób korzysta także z koncertów (26 odpowiedzi), pokazów filmowych (25 odpowiedzi) i wystaw (18 odpowiedzi). Wszystkie te formaty mają charakter „wydarzeniowy” - trwają maksymalnie kilka godzin, są ogólnodostępne, bezpłatne i pozwalają na udział w trybie obserwatora - widza, który nie musi w aktywny sposób brać udziału w działaniu. Innym typem jest ostatnia z wyróżniających się odpowiedzi (16 zaznaczeń), czyli warsztaty. Te posiadają jednorazową lub cykliczną formułę. Wymagają za to zaangażowania i aktywnego udziału uczestników. Najczęściej trwają kilka godzin.

Spośród 52 osób siedem nie korzysta z oferty GOK w Górznie.

Pojawiły się również indywidualne formy opisu uczestnictwa w ofercie tej instytucji takie jak zajęcia sportowe czy konwersacje.

Reasumując odpowiedzi na te pytanie, przeważającą formą uczestnictwa w wydarzeniach oferowanych przez GOK w Górnicy jest typ widza - obserwatora, uzupełniony zaangażowaniem w formę warsztatową czy angażujących części programu wydarzeń plenerowych.

6. Napisz w formie haseł, z czym kojarzy ci się działalność GOK w Górznie?

Kolejne pytanie było pierwszym z szeregu pytań otwartych, które zakładały tworzenie chmury haseł i myśli. Agregat wybiera powtarzające się słowa i stwierdzenia i przekłada częstotliwość ich powtarzania na wielkość. Niektóre będą prezentowane w całości.

Z założenia tego typu pytania mają pozwolić na jakościowe ujęcie

Pojawiają się również hasła opisujące charakter działalności ośrodka: kreatywność, otwartość, energia, zabawa, zawsze dobrze spędzony czas czy reklama Górzna. Kilkakrotnie występuje pozytywna opinia o dyrektorze instytucji.

[illegible]

26

DOM
KULTURY

Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Dom Kultury+. Inicjatywy lokalne 2020.

Odrębną kategorią są instytucje kultury z innych miast ościennych. Pojawiają się tak duże instytucje z miast wojewódzkich - Torunia i Bydgoszczy, jak i muzea czy kina w Rypinie i Iławie. Wśród wyników 22 odpowiedzi odnoszą się do miejsc i instytucji w gminie Górzno. Są to m.in. szkoła, kościół, świetlice czy rynek Górzna. Respondenci potraktowali odpowiedź szeroko i włączyli miejsca ważne dla lokalnej kultury, które nie są bezpośrednio związane z aktywnościami kulturalnymi jak Fiałki - Wioskę Mydlarską, lasy czy plażę.

agnieszka andrzej andzelika bardziej batory burmistrz chodzi oraz COS
członkowie człowiek czymś dawid domu dyr **dyrektor**
dzieje dzięki ewa fajnego **gminy gok** goku gorzno Inni
innych inspirować jeśli kadra **kalinowski** każdego **kgw** kierownik
klub kola koncerty **krzysztof** ks które której któremu kulture
kultury **kwiatkowscy** **lemanscy** lubinska lude ludowi ludzi
magdziak maja malarze marzene mat
mateusz miasta miejscowości mieszkańców mieszkancy **mikołajska**
moga **muzycy** oferty okolice oraz osiągnęły osoby pan państwo
perełka potrafiącego pracowników proboszcz profesjonalni razem **rozwoju** rucińska
rzecz sa seniora sie stefan stowarzyszenia stowarzyszenie świetne sympatykom
szalkowski tej teresa tworzymy urząd ważni wiem wojciech wraz wszyscy wszystkie
zainteresować zamieszkujący zazdrościć

27

DOM
KULTURY

Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2020.

ze współpracownikami GOK. Pojawiają się także wskazania na osoby prowadzące organizacje pozarządowe i grupy nieformalne na terenie gminy (p. Lemańscy, p. Kwiatkowscy, p. Mikołajscy, p. Kalinowski, p. Łubińska, p. Luda, księża rzymskokatoliccy). Kilka osób wskazało całe grupy społeczne, takie jak członkinie KGW, młodzież czy **„każdego potrafiącego innych czymś zainteresować, inspirować”**.

Uwagę zwraca odpowiedź „Stefan Batory”. Król Polski odwiedził Górzno 440 lat temu.

Rozbudowane uzasadnienie posiada jedna, przytoczona poniżej odpowiedź:

„Kadra GOK, dyrektor GOK – człowiek, dzięki któremu coś fajnego się dzieje w tej coraz bardziej zapadłej, jeśli chodzi o ofertę dla mieszkańców, miejscowości, KGW, Klub Seniora, Maja i Mateusz Kwiatkowscy - świetne koncerty - perełka, której inni mogą zazdrościć.”

9. Wymień trzy najważniejsze dla ciebie wydarzenia kulturalne w gminie Górzno. (na przykład warsztaty muzyczne, spektakl dla dzieci, dożynki gminne, fundacja kapliczki przydrożnej, porządkowanie nieczynnego cmentarza itp.).

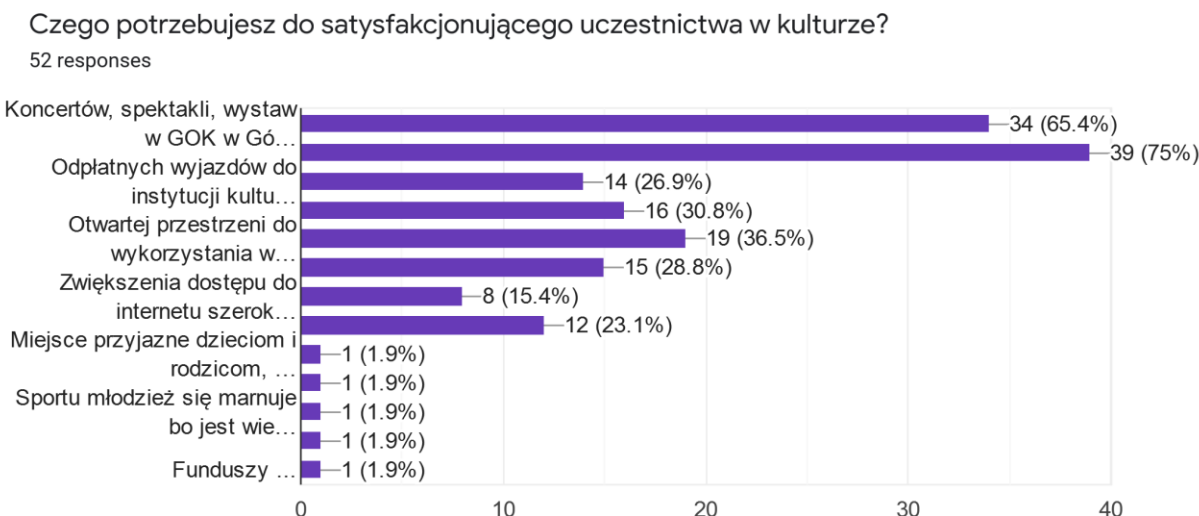
Spośród 52 odpowiedzi 14 bezpośrednio nawiązuje do prowadzonego od 7 lat projektu Lato w teatrze, a 11 pośrednio nawiązuje do spektakli i warsztatów teatralnych. Najsilniejszą pozycję działań teatralnych i parateatralnych uzupełnia kilkanaście odpowiedzi wskazujących na warsztaty (muzyczne, dla dzieci, międzypokoleniowe). Wyróżniają się również wskazania na seanse filmowe i koncerty.

Oddzielną, istotną kategorią są duże, otwarte wydarzenia takie jak „wJANki” czy finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy - duże wydarzenia konsolidujące lokalną społeczność. Kilka osób napisało o wydarzeniach sportowych.

Ciekawą kategorią jest odpowiedź dotycząca porządkowania nieczynnych cmentarzy i małej architektury sakralnej. Tego typu wydarzenia sporadycznie miały miejsce w ostatnich latach w gminie Górzno i respondenci prawdopodobnie w ten sposób wyrazili zainteresowanie tego typu aktywnością kulturalną.

Istotną pozycją były wskazania na dożynki. Święto plonów nie jest organizowane w gminie Górzno od kilkunastu lat. Mimo to respondenci wskazują na wagę tego typu wydarzenia.

10. Czego potrzebujesz do satysfakcjonującego uczestnictwa w kulturze?

Pytanie dawało możliwość wybrania wielu odpowiedzi i dopisania swojej opcji. Trzy czwarte odpowiedzi wskazuje na wagę wydarzeń plenerowych, a dwie trzecie na koncerty, spektakle i inne wydarzenia. Potwierdza to trafność dotychczasowej działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie.

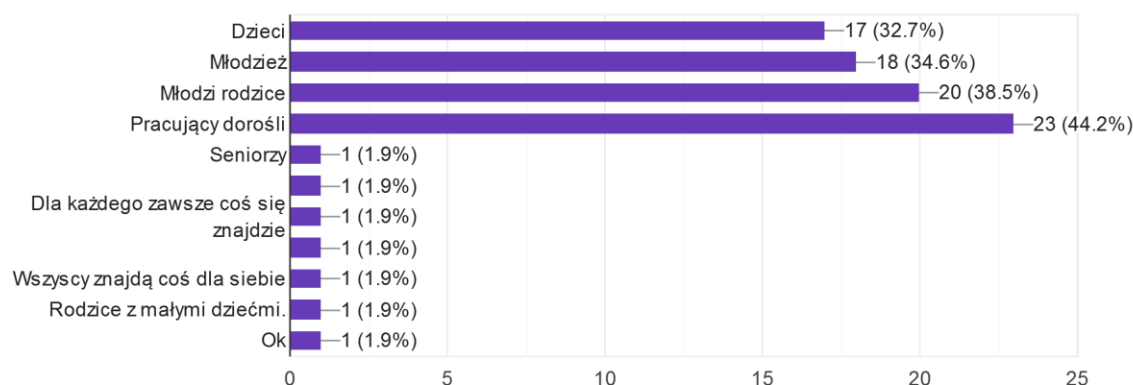
Istotną pozycją diagramu jest punkt związany z modernizacją budynku GOK i adaptacją jego przestrzeni do spotkań dla mieszkańców, a także wiążące się z tym wzmocnienie pozycji organizacji pozarządowych

w gminie. Do roli organizacji i grup nieformalnych odnosi się również odpowiedź wskazująca na aktywizację świetlic wiejskich. W te zakresy odpowiedzi wpisują się dopisane odpowiedzi o miejscu i ofercie dla matek z dziećmi, o wzmocnieniu funduszy na kulturę. Respondenci wskazali również na potrzebę poprawy usług publicznych umożliwiających dostęp do kultury - jakości łącza internetowego i komunikacji publicznej w gminie Górzno.

11. Dla kogo brakuje oferty kulturalnej w gminie Górzno?

Dla kogo brakuje oferty kulturalnej w gminie Górzno?

52 responses

Powyższy diagram koreluje z rozkładem wiekowym uczestników ankiety. Dorośli i młodzież wskazali swoje grupy wiekowe jako nieotrzymujące wystarczającej propozycji kulturalnej. Według powyższych wyników najważniejsza i najbardziej niezagospodarowana grupa wiekowa to dorośli. Także dzieci i młodzież wymagają szerszej oferty kulturalnej.

Badania uczestnictwa w kulturze na poziomie krajowym (Łysoń 2014) potwierdzają niedoreprezentowanie tych grup wiekowych w ofercie samorządowych instytucji kultury w Polsce.

12. Napisz w formie haseł jakie cechy chciałabyś/chciałbyś, żeby miała kultura w gm. Górzno.

Siatka haseł opisujących stan idealny kultury w gminie Górzno mówi zarazem o docelowej jakości i stanie lokalnego społeczeństwa. Opisy podane przez respondentów można podsumować stwierdzeniem, iż kultura w gminie Górzno powinna być inkluzywna - włączająca obywateli, elastyczna i dopasowana do wielości potrzeb. Przewija się hasło otwartości, dostępności, przyjaznej atmosfery, radości i idei pomocy wzajemnej rozwoju opartego o lokalne zasoby. Kilkakrotnie podane są odpowiedzi dotyczące interaktywności i włączającego charakteru wydarzeń. Akcent jest

również stawiany na nowoczesnej i kreatywnej formie realizowania się w kulturze, choć nadal w oparciu o lokalne dziedzictwo, turystykę oraz potencjał miejsc i ludzi.

13. Jakie negatywne zjawiska dostrzegasz w życiu kulturalnym w swojej gminie?

Wyróżnikiem odpowiedzi na powyższe i kolejne pytania jest ich bardziej opisowy charakter. Opisane tutaj zostały najczęściej występujące odpowiedzi. Największa ilość respondentów wspomina o braku zaangażowania i poczucia wspólnoty wśród członków lokalnej społeczności.

**„Brak komunikacji między ludźmi”
„Mało integrujące się społeczeństwo miasteczka”
„Lenistwo ludzi do działania/uczestnictwa”**

Odpowiedzi nawiązują też do niewystarczającej promocji wydarzeń i inicjatyw, a także niedostawiania oferty do grup wiekowych i potrzeb.

“Wielu ludzi narzeka że nic się nie dzieje, mimo że dzieje się bardzo wiele i nie wiem, czy to zależy od złego dostosowania oferty, czy raczej z lenistwa ludzi, a może złego promowania”.

Część odpowiedzi kieruje uwagę na sprawy zarządzania, kosztów i działania samorządu.

“Ludzie się starzeją, ludzie na mają czasu na nic więc tym bardziej na kulturę, władzom za bardzo nie zależy. I ja się pytam - kiedy remont budynku GOK - mówi się o tym od 3 lat chyba i....nic!”

Znaczną grupę, zwłaszcza w odniesieniu do pytań nr 5 (Z jakiej oferty Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie korzystasz?) i nr 11 (Dla kogo

brakuje oferty kulturalnej w gminie Górzno?) stanowią odpowiedzi wskazujące na brak imprez sportowych i wykorzystujących warunki przyrodnicze. Odnosi się to zwłaszcza do organizowanej w poprzednich latach, dużej imprezy triathlonowej, która swego czasu była marką w skali kraju.

Odrębną kategorię tworzą odpowiedzi wskazujące negatywne zjawiska społeczne wpływające na szeroko ujętą jakość życia, takie jak spalanie odpadów w sezonie grzewczym czy publicznie spożycie alkoholu.

Wśród respondentów 7 osób stwierdziło, że nie widzi żadnych negatywnych zjawisk w stanie kultury w gminie Górzno.

14. Wymień cechy dobrego pomysłu na działalność kulturalną w swoim miejscu zamieszkania.

Ostatni etap ankiety składał się z trzech pytań dotyczących potencjalnych form aktywności kulturalnej w gminie Górzno. Pytania miały za zadanie być swoistym “przedsionkiem” do drugiego etapu projektu realizowanego przez gminny Ośrodek Kultury w Górznie, czyli przygotowaniu i realizacji szeregu lokalnych inicjatyw kulturalnych.

Na pytanie o cechy dobrego pomysłu na działalność kulturalną respondenci odpowiedzieli na kilka sposobów. Część osób wymieniła takie cechy jak ogólnodostępność, długotrwałość, wysoki poziom zaangażowania, edukacyjny, „na topie”, innowacyjny, nowoczesny, „dostosowany do godzin pracy, wiele osób prowadzi gospodarstwa, i nauki, powinien być skonsultowany z szerszą liczbą osób”. Ważna jest również „dobra orientacja w potrzebach i grupach docelowych”, a pomysł „powinien przekonywać innych, aby brali w nim czynny udział, środki na jego utworzenie pozyskane z dofinansowania i innych środków wsparcia”.

Drugą grupą odpowiedzi są wpisy wskazujące na konkretne pomysły. Znalazły się tam zajęcia w świetlicach wiejskich, zumba dla dzieci, zajęcia

sportowe (z powtarzającym się w odpowiedziach naciskiem na kolarstwo), wiejskie potańcówki, czy „np. gminne kołędowanie na rynku w strojach z lat 20-30tych”. Ciekawą odpowiedzią jest pomysł, by „zaczarować moją miejscowość w świat bajki”.

Wśród odpowiedzi prym wiodą wskazywane również w ocenie obecnego stanu kultury wartości takie jak kreatywność i energia, a także nacisk na ofertę dla dzieci i młodzieży. Ważna jest także szeroka dostępność ewentualnych pomysłów.

15. Jakim miejscem / grupą społeczną / zjawiskiem warto zajmować się w działaniach kulturalnych?

Odpowiedzi na pytanie o temat potencjalnych działań kulturalnych w znacznym stopniu nawiązują do odpowiedzi na pytanie 11.

Ze wszystkich 52 odpowiedzi 18 odwołuje się do oferty dla dzieci i młodzieży, a kolejnych 10 do wszystkich grup wiekowych. Kilkakrotnie wspomniani zostają młodzi rodzice z dziećmi.

Wśród miejsc, które mogłyby stanowić punkt wyjścia do działań kulturalnych wymienione zostały: okolice rynku oraz GOK, plaża i tereny nadjeziorne, lasy, świetlice wiejskie i cmentarz ewangelicki. Wymieniono także kilka interesujących respondentów tematów takich jak malarstwo, lokalna historia czy działalność kół gospodyń wiejskich. Przez odpowiedzi przewijają się apele o dostosowanie oferty do wielu różnorodnych grup.

„Wszystkimi, najważniejsze jest przekonanie mieszkańców do wartości udziału w działaniach kultury”.

16. Jeśli masz pomysł na inicjatywę lokalną dla siebie, swoich znajomych, sąsiadów lub innej społeczności: opisz ją tutaj!

Ostatnie pytanie ankiety było opcjonalne. Udzielono 26 odpowiedzi z pomysłami. Poniżej znajduje się lista pomysłów:

- Myślę że dobry stand-up jest trafnym pomysłem;
- Organizowanie koncertów, zabaw dla dzieci, różnego rodzaju warsztatów, przedstawienia, zapraszanie ciekawych osób, które mogą wnieść pozytywną energię do naszego codziennego życia;
- Stworzenie grupy musicalowej, warsztaty taneczne/wokalne;
- Organizowanie więcej spotkań ze znanymi osobami lub osobami zajmujących się ciekawymi zawodami np. psychologia;
- Chciałabym, żeby moi mieszkańcy nie stronili od siebie i zrobić coś takiego, żeby otworzyli się na społeczność, w której mieszkają;
- Różnego rodzaju warsztaty;
- Koncerty muzyczne dla dzieci, język angielski dla maluchów (w formie zabawy), zajęcia plastyczne dla dzieci i rodziców (malowanie na szkle, masa solna - nie tylko kolorowanie rysunków), ogniska lub pikniki integrujące mieszkańców, teatr dla dzieci i dorosłych;
- U nas potrzebne jest zgrane Koło Gospodyń Wiejskich;
- A może wirtualne wycieczki po muzeach z przewodnikiem? Duży ekran w GOK-u, ktoś kto się zna i ciekawie opowiada i wycieczka po malarzach renesansowych na przykład...;

- Warsztaty łączące różne pokolenia;
- Zajęcia techniczne plastyczne w remizie na Karwie;
- Miejska impreza, na którą każdy może przyjść i usiąść przy stoliku ze znajomymi, uatrakcyjniona niekoniecznie gwiazdą, ale jakąś muzyka na żywo;
- Niedziela na rowerach;
- Zumba;
- Warsztaty muzyczne dla dzieci, piknik tematyczny dla rodziców z dziećmi, np. survivalowe zajęcia, nauka gry na instrumentach;
- Zajęcia dla najmłodszych np. ruchowe;
- Biegi na orientację;
- Kółko teatralne dla dzieci lat 5 do 18;
- Zabawa typu "marsz na orientację" na terenie miasta;
- Zajęcia dodatkowe dla młodszych dzieci - np. Zajęcia ruchowe, cykl wydarzeń (koncerty, projekcje filmowe/przedstawienia) dostosowane dla młodych rodziców - weekend, nie wieczorem, organizacja wspólnej przestrzeni dla młodych mam wraz z ich dziećmi;
- Kino;
- Festyn z muzyką do tańca dla szerokiego grona odbiorców;
- Sprzątanie obszarów najbardziej zanieczyszczonych, spotkania

- z osobami które mogą nas czegoś nauczyć, spotkania dla rolników;
- Ochrona środowiska poprzez uświadomienie jakości powietrza i sposobów jej poprawy;
 - Warsztaty mydlarskie, niech i mieszkańcy dostrzegą ich wartość!

REKOMENDACJE

Rekomendacje zostały przygotowane w oparciu o dane zebrane podczas spotkań wirtualnych oraz ankiety. Sugestie dotyczą działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie jako podstawowej instytucji kultury w samorządzie.

Część sugestii dodatkowo dotyczy kompetencji samorządu lokalnego i powiązań polityki kulturalnej z innymi dziedzinami życia społecznego takimi jak transport, zdrowie, turystyka, promocja czy aktywizacja społeczna.

Nawiązując do rozpoczynającego tekst diagnozy stwierdzenia o szerokim i sieciowym charakterze kultury, w tym kultury lokalnej, podtrzymana zostaje teza, że kultura to rozległe spektrum praktyk ludzkich, na który wpływ ma wiele czynników. Opierając się na niniejszych badaniach są nimi między innymi zasoby instytucjonalne, zaplecze infrastrukturalne, układ transportowy w gminie i w powiecie, sytuacja gospodarcza i zatrudnienie. Dlatego zaleca się, by poza GOK w Górznie, niniejsza diagnoza została przedstawiona władzom samorządowym, a jej wyniki uwzględnione w dokumentach strategicznych i projektowych dotyczących polityki kulturalnej i społecznej w gminie Górzno.

Po analizie wyników badań, poniżej znajdują się rekomendacje dla Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie.

- Niezbędnym warunkiem do zwiększenia jakości i dostępu działań kulturalnych w gminie Górzno jest modernizacja budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie. Wymaga on przebudowy sali widowiskowej, utworzenia pracowni i pomieszczeń gospodarczych, dostosowania sanitariatów i podjazdów dla osób wykluczonych ruchowo. Zaleca się również dostosowanie i wyposażenie obiektu w sprzęt pozwalający na przyjmowanie gości we wszystkich grupach wiekowych, w tym małych dzieci. Placówka wymaga również wzmocnienia kadrowego, zwłaszcza w kierunku animatora kultury realizującego zadania w świetlicach wiejskich;
- Zaleca się regularne przeprowadzanie diagnoz i badań jakościowych poprzedzających prace koncepcyjne nad projektami i zadaniami, zwłaszcza wieloetapowymi. Badania w postaci konsultacji społecznych, wywiadów indywidualnych i grupowych powinny obejmować wszystkie potencjalne grupy beneficjentów/współtwórców projektów;
- Wskazana jest cykliczność i regularność działań kulturalnych. Respondenci doceniają powracające wydarzenia. Istotne jest również prowadzenie cyklicznych zajęć warsztatowych, edukacyjnych i innych, które scalają uczestników ze sobą nawzajem, z instytucją i celem zajęć. Wskazane jest rozszerzenie oferty zajęć regularnych, gdzie pracuje się w niewielkiej grupie lub indywidualnie, np. zajęć gry na instrumentach, teatralnych, przyrodniczych, tanecznych, historii lokalnej;
- Ważne jest dobre rozpoznanie i wykorzystanie potencjału przyrodniczego gminy w celu przygotowania oferty na świeżym powietrzu. Bardzo ważne jest prowadzenie formatów wydarzeń w plenerze. Wiąże się z tym przygotowanie części oferty adresowanej nie tylko do mieszkańców, ale także gości odwiedzających region w sezonie turystycznym;

- Należy uporządkować kwestię promocji oferty kulturalnej w gminie. Wymagane jest rozszerzenie zasięgu i zróżnicowanie komunikatów promocyjnych, zwłaszcza, by dotrzeć do mieszkańców wsi, osób niekorzystających z internetu oraz dorosłych pracujących i młodych rodziców z dziećmi;
- Gmina Górzno jest właścicielem świetlic wiejskich, które wymagają aktywizacji społecznej i kulturalnej. Rekomenduje się przygotowanie oferty kulturalno-społecznej w partnerstwie z mieszkańcami miejscowości posiadających świetlice wiejskie. Analogicznie do współpracy (promocyjnej, projektującej i realizującej zadania) powinno się włączyć placówki oświatowe i szkolno - wychowawcze;
- Wskazane jest położenie nacisku na grupach dzieci i młodzieży oraz utworzenie oferty atrakcyjnej dla osób dorosłych, w tym młodych rodziców. Oferta dla osób starszych w gminie Górzno jest już na wysokim poziomie;
- Istotnym elementem pracy kulturotwórczej Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie powinna być współpraca z otoczeniem organizacji pozarządowych. Wskazane jest wzmocnienie potencjału lokalnych NGO poprzez pozyskiwanie środków zewnętrznych, partnerstwa projektowe i zachętę do tworzenia nowych organizacji. Należy również wzmocnić coroczny budżet przeznaczony na organizacje pozarządowe. Należy rozważyć kwestię wprowadzenia do funduszu sołeckiego zapisów rezerwujących część środków na działania społeczne i kulturowe. Zasadne jest przygotowanie spotkań i wydarzeń dla lokalnych liderów z organizacji pozarządowych we współpracy z powiatową radą organizacji pozarządowych, LGD, Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej i innymi podmiotami działającymi na rzecz pożytku publicznego. Dla rozwoju kultury w gminie wyzwaniem jest przezwycięzenie niskiej aktywności

społecznej;

- Rekomenduje się utrzymanie przyjętego kierunku działania Gminnego Ośrodka Kultury w Górznie opartego o oryginalność i kreatywność pomysłów na wydarzenia i zajęcia kulturalne. Kreatywny charakter oferty GOK w Górznie jest jego marką i należy ją podtrzymywać i wzmacniać;
- Najmocniejszą marką GOK w Górznie jest projekt Lato w teatrze i inne zajęcia teatralne. Górzno jest rozpoznawalne w całej Polsce jako miasteczko, gdzie w sezonie letnim można trafić na wysokiej jakości wydarzenia teatralne zawierające ważny komponent dziecięcej animacji kultury. Należy rozwijać ten profil działalności kulturalnej i wykorzystać go do regionalnej i ogólnokrajowej promocji gminy;
- Wskazane jest zwiększenie aktywności Gminnej Biblioteki Publicznej w Górznie. Połączenie jednostek może wzmocnić potencjał instytucjonalny i pozwoli skoordynować działania;
- Rekomenduje się dalszą współpracę z krajowymi instytucjami kultury i wzmacnianie pozycji Górzna jako gminy miejsko - wiejskiej z modelowym ośrodkiem kultury, który służy jako wzór dla wielu instytucji w całej Polsce.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2020.

Mapa gminy Górzno:

44

